

Ἐν τούτοις ἀπατώμεθα, διότι μετὰ μικρὸν ἀποκαλυφθήσεται ἡ ἐπιστήμη τοῦ ἀνδρός, ὅστις θὰ ἐκφράσῃ ἡμῖν ὁλοκλήρως αὐτοῦ τὰς σκέψεις, ἡ τούλάχιστον θὰ ἐπιτρέψῃ ὥστε νὰ κατανοήσωμεν αὐτάς. Πράγματι ἀφοῦ ἐξωγράφῃ μετὰ σπανίας ἐκφράσεως τὰ ἔθνη τῶν ἐν πολέμῳ τούτων λαῶν, ἀφοῦ ἀνέπτυξεν ἡμῖν ὅτι ἡ ἱστορία τῶν πολέμων ἄρχεται μετὰ τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἀφοῦ πρὸς δικαιολογίαν τοῦ πρὸς ἐρευνᾶς ἐν τῷ ἀρχαίῳ κόσμῳ πάθους αὐτοῦ, λέγῃ ἡμῖν πόσον ἐνδιαφέρον θὰ ἦτο κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν, ἐν εἰχομεν τὰς ἀναγκαίαις λεπτομερείας πρὸς πλήρη αὐτῆς κατανόησιν, διότι μεταλλάσσεται μὲν ἡ διακόσμησις, ἀλλ' ὁ κυριώτερος ἰθοποιός, ὁ ἄνθρωπος, μετὰ τῶν ἐνεργητικῶν αὐτοῦ δυνάμεων, τῶν παθῶν καὶ τῆς φύσεως αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς πάντοτε παραμένει. ὁ Βέτσης ἀνασχάπτει διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ πάντα ταῦτα τὰ μέρη, ὧν τὸ σχῆμα μετεβλήθη σήμερον. Καταδείκνυσιν δὲ ταῦτα ἡμῖν οἷα ἦσαν, διατρέγει πάσας ταύτας τὰς θαλάσσας, σημεῖοι τοὺς ἐν αὐτοῖς ἐγκλεισμένους κινδύνους, τοὺς ἀνέμους, τὰ ρεύματα καὶ τὰς βαθεΐας γνώσεις τῶν Ἑλλήνων, αἵτινες ἀηττήτους καθίστανον τούτους ἐν ταῖς ἀκαταῖς αὐτῶν, ὅταν εὑρίσκοντο ἐπὶ τῶν ἐλαφρῶν αὐτῶν σκαφῶν. ἐπὶ τῶν τριήρων αὐτῶν. Τῆς ἀποδείξεως γινομένης ὑπὸ ἀριστοτέλιδος χειρὸς τὸ μαθηματικὸν ἀποτέλεσμα δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀμφίβολον· ἡ νίκη ἀνήκει εἰς τὴν ἐλληνικὴν ἐπιστήμην. Ἐν τισι σημείοις ὁ ἀναγνώστης παρορμίζεται νὰ φωνήσῃ, ὡς πρὸ τῆς λύσεως προβλήματος, τό: « τοῦθ' ὅπερ ἔδει ἀποδείξαι ». Καὶ δὲν περιορίζεται τὸ πρᾶγμα μέχρι τοῦ σημείου τούτου· ἀλλ' ἐφ' ὅσον προχωρεῖ τις εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, καταλαμβάνει τὸν λόγον τοῦ ἐνδιαφέροντος, τῆς ὑπὸ τοῦ Βέτσης αὐτοῦ προτιμήσεως τοῦ στρατιωτικοῦ ναυτικοῦ τῶν ὀρχαίων, ἥτις προτιμήσις συγκρατεῖ καὶ ἐλκεῖ αὐτὸν κατὰ πᾶσαν στιγμὴν εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς ναυπηγήσεως τῶν ἀρχαίων σκαφῶν, τὴν τακτικὴν τοῦ ἀρχαίου ναυτικοῦ, τὰ γυμνάσια αὐτῶν καὶ τὴν ταχύτητα τῶν κινήσεων.

(Ἐκ τῆς «Ἐπιδημιολογικῆς Ἐπιθεωρήσεως»).

ΑΙ ΠΛΗΓΑΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ὁδυνηραὶ ἐπιδημώσεις τῶν καταστρεπτικῶν ἐπιδημιῶν.

Ὁ πρῶτος ἐκ χολέρας κατὰ τὴν γνώμην ραββίνου θάνατος συνέβη ἐν Αἰγύπτῳ τῷ 1491 π. Χ.

Τῷ 827 π. Χ. ἐπιδημία λέπρας ἐν τῇ δυτικῇ Σινικῇ ἐξάπέστελεν εἰς τὸν Ἄδην χιλιάδας ψυχῶν.

Τῷ 534 π. Χ. φοβερὰ πανώλης ἐν Καρχηδόνι· παῖδες ἐθυσιάσθησαν πρὸς ἐξιλέωσιν τῶν θεῶν.

Τῷ 453 π. Χ. φοβερός λοιμὸς ἐν Ρώμῃ, ἐξ οὗ 200,000 προσώπων ἐν Ἰταλίᾳ ἀπέθανον.

Τῷ 430 π. Χ. ὁ ἐν Ἀθήναις λοιμὸς, ὃν γραφικώτατα περιγράφει ὁ Θουκυδίδης.

Τῷ 429 π. Χ. ὁ ἀθηναϊκὸς λοιμὸς ἐπεξετάθη καθ' ἅπαντα τὸν κόσμον.

Τῷ 400 π. Χ. ὁ Ἰπποκράτης περιέγραψε τὴν ἀσιατικὴν χολέραν τὴν πορείαν καὶ τὰ συμπτώματα αὐτῆς.

Τῷ 187 π. Χ. μέγας λοιμὸς ἐν Ἑλλάδι, Αἰγύπτῳ καὶ Συρίᾳ καθ' ἡμέραν ἀπέθνησκον 2000.

Τῷ 172 π. Χ. παρὰδοξος λοιμικὴ νόσος ἐν τῇ σινικῇ Ταρταρίᾳ· 600,000 θάνατοι. Κατ' αὐτὴν τὰ μέλη τοῦ σώματος ἀποσπώμενα, κατέπιπτον πρὸ τοῦ θανάτου.

Τῷ 72 π. Χ., λοιμικὴ νόσος ἐν Ἰνδιῇ· ἡ γλῶσσα ἀπέβαινε μέλαινα καὶ τοσοῦτον ἐξωδαίνετο ὥστε νὰ προέξῃ τοῦ στόματος.

Τὸ 50 μ. Χ. Ἀρεταῖος ὁ Καπαδόκης ἐποιήσατο ὁρθὴν διάγνωσιν τῶν χολερικῶν συμπτωμάτων.

Τῷ 61 μ. Χ. μυστηριώδης, λοιμικὴ νόσος ἐν Δαμασκῷ· οἱ ἄνθρωποι ἐτυφλοῦντο πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ θανάτου.

Τῷ 71 μ. Χ. λοιμὸς ἐν Ἰουδαίᾳ ἐκ τῆς ἀποφορᾶς τῶν νεκρῶν σωμάτων ἐν Ἱερουσαλὴμ.

Τῷ 78 μ. Χ. λοιμὸς ἐν Ρώμῃ· 10,000 θάνατοι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ.

Τῷ 80 μ. Χ. φοβερὰ πανώλης ἐν Ρώμῃ· καθ' ἑκάστην συνέβαινον 10,000 θάνατοι.

Τῷ 131 μ. Χ. (μᾶλλον δὲ πολλῶ μετὰ ταῦτα, διότι τὸ ἔτος τοῦτο φέρεται ὡς ἔτος τῆς γεννήσεως αὐτοῦ) ὁ Γαληνὸς περιέγραψε τὴν ἐν Ἰταλίᾳ ἐπίσκηψιν χολέρας.

Τῷ 167 λοιμικὴ νῆσος κατέτρυχεν ὁλόκληρον τὸ ρωμαϊκὸν κράτος.

Τῷ 169 μ. Χ. λοιμὸς, ὁμοῖος τῇ χολέρᾳ, ἡρμήνευσε τὸ ρωμαϊκὸν κράτος.

Τῷ 189 μ. Χ. πυρετὸς ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἰσπανίᾳ κατέστρεψε τὸ ἥμισυ τοῦ πληθυσμοῦ.

Τῷ 190 μ. Χ. πανώλης ἐλυμαίνετο τὸ ρωμαϊκὸν κράτος· πολλὰ πόλεις ἀπεγυμνώθησαν τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῶν.

Τῷ 230 μ. Χ. ὁ τῆς Περγᾶμου Ὁρειβάσιος περιέγραψε χολερικὸν λοιμὸν.

Τῷ 250 μ. Χ. ἀπέθνησκον καθ' ἡμέραν ἐν Ρώμῃ 5000 προσώπων. Τὸ ὅλον τῶν θανάτων ἀνῆλθεν εἰς 1,000,000.

Τῷ 251 μ. Χ. φοβερὰ πανώλης καθ' ἅπαν τὸ ρωμαϊκὸν κράτος· 3,000,000 ἀτόμων ἀπέθανον.

Τῷ 427 μυστηριώδης λοιμὸς ἐν Ἀραβίᾳ· οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐξέπιπτον ἐκ τῶν περιθαλουσῶν αὐτὰς κογχῶν.

Τῷ 430 μ. Χ. καταστρεπτικὴ πανώλης ἐν Βρετανίᾳ· οἱ ζῶντες δὲν ἠδύναντο νὰ θάπτωσι τοῦ θνήσκοντος.

Τῷ 525 μ. Χ. Ἀλέξανδρος ὁ Τράλλεων, ἐμνημόνευσεν ἐπισκήψεως χολέρας ἐν Ἑλλάδι τῷ 521.

Τῷ 558 μ. Χ. ἐνέσκηψε χολέρα, ἐπὶ μακρὸν παραταθεῖσα, ἐν Εὐρώπῃ, Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ.

Τῷ 569 μ. Χ. εὐλογία ἐπεκράτει ἐν Ἀραβίᾳ καὶ Ἀνατολῇ· ἡ θνησιμότης ἦτο μεγάλη.

Τῷ 746 μ. Χ. φοβερὰ πανώλης ἐν Κων/πόλει· 200,000 ἀτόμων ἀπόλωντο.

ΑΚΑΔΙΜΑΪΚΑ

ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΘΗΚΟΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ.

Ἀνακοίνωσις τοῦ Βαρθελεμῆ SAINT-HILAIRE.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδρίᾳ τῆς ἀκαδημείας ταύτης τῶν Παισιῶν ὁ γνωστὸς μεταφραστὴς τοῦ Ἀριστοτέλους Barthelémy Saint-Hilaire ἀνέγνω φιλοσοφικὴν μελέτην, ἐπιγραφομένην περὶ τῆς μεθόδου τῆς παρατηρήσεως (De la méthode d'observation). Ἐν ἀρχῇ δὲ ἠρνήσατο ὅτι ἡ μέθοδος αὕτη ἐστὶ νέα, αὕτη οὐδαμῶς ἐστίν, ὡς δις γυρίζεται φιλοσοφικὴ τις σχολή, καινοτομία τῶν ἡμετέρων χρόνων. Ὁ κ. Saint-Hilaire καταδείκνυσιν ὅτι ἡ ἀξίωσις αὕτη τῆς θετικῆς σχολῆς, ὅτι ἐπενόησε τὴν παρατήρησιν, ἀντίκειται πρὸς ὅ,τι γινώσκουμεν περὶ τῆς ἀρχαιότητος. Λέγουσιν ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης στερεῖται τῆς παρατηρήσεως, ἀλλὰ δὲν ὁμολογοῦσιν οὕτως ὅτι οὐδέποτε ἀνέγνωσαν αὐτόν· Ὁ Θεόφραστος ἐν τοῖς χαρακτῆρσιν αὐτοῦ ἡ καὶ ἐν τοῖς περὶ φυτῶν φανεροῖ ἡμῖν ἀρκούντως ὅτι οὐδόλως ὠλιγόρησε τῆς μελέτης τῆς πραγματικότητος. Ἐν τῷ Θουκυδίδῃ δὲ ὑποία ἐπίμονος φροντίς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας! Οἷα γινώσκῃ τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν κοινωνικῶν φαινομένων, ὅπως ἀγγεῖλῃ διακρίματα πρὸς τὸ κράτος τοῦ κόσμου ἔσται τῆς Ρωμαίων. Naί, τῇ παρατηρητικότητι, τῇ παρατηρηκότητι τῇ μᾶλλον εὐστόχῳ, τῶν γενομένων ποτέ, ὀφείλεται ἡ ἀθανασία τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὑφ' ὅλας αὐτοῦ τὰς ὀφείας. Οἱ ποιητὰὶ αὐτοῦ, οἱ καλλιτέχναι αὐτοῦ, αὐτοὶ οὗτοι οἱ γεωμέτραι, ἐμελέτησαν ἐν ταῖς λεπτομερείαις τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον καὶ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα. Ἄνευ τούτου οὐδέποτε θ' ἀπεδείκνυνον τὴν βεβαιὴν ἐκείνην γνῶσιν τῆς φύσεως, ἥτινι ὀφείλουμεν